

INSPIRATIONSPUNKTER

28. februar 2008

Til brug for samråd i Erhvervsudvalget d. 28. februar 2008

Samrådsspørgsmål C:

Danmarks Vækstråd udgav 19. december 2007 "Det grønne guld" med anbefalinger til, hvordan det erhvervsmæssige potentiale i vedvarende energi og energieffektive løsninger kan udnyttes. Med baggrund heri bedes ministeren oplyse, hvilke initiativer ministeren har tænkt sig at tage for at realisere ideerne fra Danmarks Vækstråd på nationalt niveau; herunder erhvervspolitiske initiativer, der kan medinddrage andre ressortområder. Spørgeren henleder opmærksomheden på, at selvom en del af anbefalingerne sikkert vil blive anvendt i de regionale erhvervsudviklingsstrategier, er det afgørende vigtigt, at aktiv handling til gavn for energi-, miljø- og erhvervsudvikling også fremmes på det nationale plan, så Danmark under indtryk af globaliseringen er parat til at løse udfordringerne heri.

Indledning

- Tak for indkaldelsen til samråd.
- I sidste uge fik vi en energiaftale på plads. Og med den et bredt flertal.
- Det er der god grund til at være tilfreds med.
- Også i forhold til det vi skal tale om i dag, nemlig Danmarks Vækstråds rapport 'Det grønne guld' og de anbefalinger, som Rådet har udarbejdet.
- Med rapporten har Danmarks Vækstråd set på energi- og klimadagsordenen ud fra en erhvervsvinkel.
- Rapporten tegner et meget klart billede af den udfordring, vi står overfor. På den ene side viser fremskrivninger, at den globale efterspørgsel efter energi vil stige med 50 procent frem til 2030. På den anden side skal vi

reducere udledningen af drivhusgasser for at undgå negative klimaeffekter.

- Samtidig er det naturligvis vigtigt at huske, at en stabil og sikker energiforsyning udgør rygraden i økonomien.
- I dag udgør fossile energikilder ca. 75 pct. af verdens energiforbrug og en stor del heraf er olie og gas, hvor hovedparten produceres i få lande – ofte i ustabile regioner. Samtidig er der som bekendt tale om ikke fornybare energikilder.
- Disse forhold giver tilsammen et enormt globalt markedspotentiale for teknologier og løsninger inden for vedvarende energi og energieffektivitet, som danske virksomheder har et godt udgangspunkt for at få del i.
- Rapporten er således interessant læsning, og jeg er enig i de udfordringer og muligheder, der tegner sig.
- Jeg blev bekræftet heri i sidste uge, hvor jeg var i Mexico med en større erhvervsdelegation, herunder bl.a. Grundfos, Vestas og Danfoss. Der er stor efterspørgsel efter danske virksomheders kompetencer inden for vedvarende energi og energieffektive løsninger.
- Jeg er også enig med Rådet i, at vi skal nå vores politiske mål på energi- og klimaområdet gennem omkostningseffektive og markedsbaserede løsninger og vi skal iagttage, at en stadig stigende del af reguleringen på området sker i internationalt regi.
- Det synes jeg også er de bærende principper i den energiaftale, vi netop har indgået.

- I aftalen har vi også haft blikket rettet mod, at Danmark er vært for FN's klimatopmøde i 2009, hvor målet er at indgå en forpligtende global klimaaf tale for perioden efter 2012. Regeringen er derfor løbende engageret i en række internationale forhandlinger frem mod topmødet i 2009.
- Jeg tror dog også, at vi kan udnytte klimatopmødet som et godt udstillingsvindue for danske løsninger og teknologi inden for energiområdet.
- Og på dette felt er vi allerede i gang med at planlægge markedsføringsaktiviteterne i tæt samspil med erhvervs livet.
- Der er således stiftet et nyt Klimakonsortium mellem Fonden til Markedsføring af Danmark, Dansk Industri, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Landbrugsrådet og Vindmølleindustrien. Konsortiet skal blandt andet skabe opmærksomhed om danske virksomheder og videninstitutioners udbud af viden, koncepter og teknologier, der retter sig mod at mindske den globale udledning af drivhusgasser.
- Vi vil dog ikke kun markedsføre dansk knowhow på området. Hvis dansk erhvervsliv skal fastholde og udbygge sin stærke position inden for vedvarende energi og energieffektive løsninger, er det væsentligt, at rammevilkårene er på plads.
- Regeringen har derfor nedsat et erhvervsklimapanel til at rådgive regeringen om blandt andet de erhvervsmæssige rammebetingelser for at udnytte erhvervspotentialet på

klima- og energiområdet, der inddrager både erhvervsledere, erhvervsorganisationer og videninstitutioner.

- På baggrund af erhvervsklimapanelets drøftelser vil regeringen i første halvdel af 2009 lancere en ambitiøs erhvervsklimastrategi. Strategien skal sikre, at danske styrkepositioner udnyttes til gavn for danske virksomheder.
- Det er oplagt, at Danmarks Vækstråds rapport og anbefalinger vil indgå i forberedelserne af erhvervsklimastrategien.
- Det var det overordnede.

- Hvis vi vender os mod de mere konkrete dele af Vækstrådets rapport, indeholder den en række anbefalinger fordelt på 9 indsatsområder.
- Jeg kan konstatere, at disse fint flugter med de fleste elementer i den netop indgåede energiaftale.
- Med afsæt i Vækstrådets rapport vil jeg nu gennemgå en række af de initiativer, regeringen allerede har taget eller som vi vil tage, bl.a. som led i opfølgningen på energiaftalen.

Forskning

- Et af de indsatsområder, Danmarks Vækstråd har fokus på, er forskning og innovation samt kommercialiseringen heraf.
- Det er et område, som regeringen er meget opmærksom på.

- Og vi gør allerede en del.
- Regeringen har fx etableret Højteknologifonden, hvor der er investeret 171 mio. kr. inden for energi- og miljøområdet.
- Under det Strategiske Forskningsråd investeres desuden i forskningsaktiviteter inden for bedre lagring af vedvarende energi. Og jeg kan nævne, at energi og klima vil blive et prioriteret indsatsområde i den strategiske forskning fremover.
- Det er vigtigt, at vi også holder fokus på, at forskningsresultater og nye teknologier når markedet.
- Vi har derfor på finanslovsforslaget for 2008 afsat 210 mio. kr. til det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrations Program (EUDP), der skal medvirke til, at nye teknologier udvikles og kommercialiseres.
- I forbindelse med energiaftalen fremgår det desuden, at regeringen, i forbindelse med udmøntningen af globaliseringsmidlerne, vil forøge de samlede midler til energiforskning, -udvikling og -demonstration, således at den offentligt finansierede indsats i 2009 forøges til 750 mio. kr. og til 1 mia. kr. i 2010.
- Jeg synes således, at der er en fin overensstemmelse mellem Rådets anbefalinger inden for forskning og udvikling, og det vi igangsætter med energiaftalen og inden for rammerne af globaliseringsmidlerne.

Energitjenester og -rådgivning

- Også eksisterende teknologier og løsninger indeholder et stort kommercielt potentiale.
- Danmarks Vækstråd peger bl.a. på det voksende marked for rådgivning og finansiering af energibesparelser.
- I dag har vi allerede Elsparefonden, der med et budget på ca. 100 mio. kr. om året, arbejder på at nedbringe elforbruget i husholdningerne og den offentlige sektor. Det sker gennem tiltag, der skal ændre markedet, så der kommer et større og bedre udbud af energieffektivt udstyr og en større efterspørgsel efter udstyret. Den indsats bliver ikke mindre vigtig fremover pga. de ambitiøse energisparemål, som vi har aftalt med den nye energiaftale, hvor målet er en årlig besparelse på 1½ pct. i sluttenergiforbruget.
- Et andet område af interesse inden for dette felt er de såkaldte energitjenestevirksomheder, hvor Rådet finder, at der er et stort uudnyttet potentiale.
- Der er her tale om virksomheder, der lever af at sælge energibesparelser. Det sker primært ved at anvende eksisterende teknologi og løsninger samt ved at rådgive om ændret adfærd.
- I *'Det grønne guld'* nævnes et eksempel på en energibesparelse, som jeg har hæftet mig ved, nemlig samarbejdet mellem Carlsberg og Danfoss Solution, der er en sådan energitjeneste virksomhed.
- Her førte samarbejdet til en besparelse på 5 mio. kr. på Carlsbergs elregning og 640 tons CO₂ mindre pr. år til miljøet.

- Eksemplet illustrerer potentialet ved at bruge eksisterende løsninger bedre, og at energitjenestevirksomheder kan være en god løsning specielt i forhold til større virksomheder og f.eks. kommuner, hvor der er et stort bygningsvolumen.
- Men det får også en til at undre sig over, hvorfor ikke flere gør brug af de muligheder. Og hvorfor, der ikke er flere energitjenestevirksomheder herhjemme.
- For at sætte gang i markedet er der behov for at udvikle et mere effektivt og velfungerende rådgivermarked på energiområdet.
- Sammen med væksthuse vil vi derfor se på, hvordan vi bedst muligt sikrer adgangen til relevant rådgivning inden for energiområdet.
- Denne indsats skal supplere væksthuses generelle indsats for at styrke vækstvilkårene for nye og mindre virksomheder med vækstambitioner i Danmark.

Intelligent energianvendelse

- Intelligent energianvendelse er også et område, som Danmarks Vækstråd fokuserer på.
- Intelligent energianvendelse handler blandt andet om at udvikle løsninger, der gør det muligt at forskyde forbruget af energi til tidspunkter på døgnet, hvor efterspørgslen er lav eller udbudet højt.
- Hvis vi kan ændre mønstret i forbruget af energi, giver det os mulighed for at øge andelen af vedvarende energi.

- De nye løsninger bør samtidig motivere forbrugerne til at reducere energiforbruget.
- Med energiaftalen lægges der op til, at der skal udarbejdes et oplæg inden 1. oktober 2008 som grundlag for beslutning for en øget udbredelse af de såkaldte smartmeters.
- Jeg synes, at det er fint, at vi får boret perspektiverne på dette område ud.

Offentlig regulering

- Hvis vi vender blikket mod skatter og afgifter, er jeg enig med Danmarks Vækstråd i, at den offentlige regulering af energiområdet har stor betydning for virksomhedernes konkurrenceevne.
- Det gælder for de virksomheder, der lever af at sælge energirigtige teknologier og serviceydelser. Og det gælder for alle de virksomheder, der alene har energi som en udgiftspost i regnskaberne.
- Skattekommissionen får blandt andet til opgave at se på skatteomlægninger, der understøtter de energipolitiske målsætninger, som det fremgår af energiaftalen.
- Det handler om, hvordan vi kan tilskynde privatpersoner og virksomheder til at handle på en miljørigtig og energibesparende måde gennem skattesystemet.
- På dette felt er det dog som tidligere nævnt vigtigt, både at iagttage forbrugernes energiomkostninger og erhvervslivets konkurrenceevne.

- I øvrigt kan jeg orientere udvalget om, at det med energiaftalen er blevet aftalt, at vi samler lovgivningen omkring vedvarende energi i én VE-lov. Det tror jeg vil føre til en mere sammenhængende og gennemsigtig regulering på dette område i overensstemmelse med Vækstrådets anbefalinger.
- Jeg har nu gennemgået en række af de generelle rammevilkår, som Rådets anbefalinger falder inden for og orienteret om de initiativer vi har sat i gang eller vil sætte i gang inden for disse, bl.a. som udmøntning af energiaftalen.
- Nu vender jeg blikket mod de to udvalgte sektorer, som Danmarks Vækstråd giver særligt fokus i sin rapport. Det er henholdsvis byggeri og transport.

Byggeri

- Danmarks Vækstråd sætter med rette fokus på energiforbruget i bygninger.
- Bygninger står i dag for 40 pct. af energiforbruget i Danmark.
- 75 pct. af bygningsmassen er fra før 1979. Dengang blev der ikke stillet energikrav til nybyggeri.
- Situationen er nu en anden og vi har siden stillet høje krav til nybyggeri i Danmark.
- I dag har vi samlet set de skrappeste krav til nybyggeri i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med.
- Og kravene vil fortsat blive strammet.

- Som det fremgår af energiaftalen vil vi stramme kravene til energiforbrug i nybyggeri over flere gange frem til 2020. Bygningsreglementet vil stille krav om minimum 25 pct. reduktion af energiforbruget i 2010, yderligere mindst 25 pct. i 2015 og endnu 25 pct. i 2020. Resultatet er altså, at nye bygninger i 2020 skal bruge 75 pct. mindre energi end i dag.
- Danske virksomheder har forstået at udnytte krav som grundlag for at skabe nye, innovative produkter og løsninger.
- Virksomheder som Rockwool, Grundfos og Danfoss leverer miljøvenlige løsninger, som er økonomisk fordelagtige, da de mindsker energiforbruget.
- Intet taler for, at danske virksomheder ikke også i fremtiden kan omsætte endnu skrapere krav til bedre produkter og større eksport.
- Det fremgår ligeledes af energiaftalen, at vi vil fremlægge en strategi med konkrete forslag til reduktion af energiforbruget i nybyggeri og eksisterende bygninger. Navnlig det sidste er der stort behov for, da kun 1 pct. af bygningsmassen udskiftes om året. Her vil vi både se på hvilke krav, vi kan stille ved ombygninger, og på incitamenter til at reducere energiforbruget, bl.a. i form af finansieringsformer og energitjenestevirksomheder.
- Strategien vil blive udarbejdet i tæt samspil med erhvervslivet. Der nedsættes til det formål en følgegruppe, som vil få bred deltagelse fra videninstitutioner, virksomheder og relevante erhvervsorganisationer.

- Vi vil endvidere styrke kampagner samt videnindsamling og -formidling om energibesparelser i bygninger. Til dette formål afsætter vi med energiaftalen 20 mio. kr. årligt i 2008-11 og 5-10 mio. kr. om året herefter. Af disse midler anvendes op til 10 mio. kr. årligt et viden-center for energibesparelser.
- Endelig vil regeringen - som det også fremgår af finanslovsforslaget - afsætte midler til deltagelse i EXPO-udstillingen i Shanghai, der har ”Better City, Better Life” som tema.
- Expo bliver et vigtigt udstillingsvindue for bæredygtige danske løsninger på klima- og energiområdet, dansk byplanlægning og arkitektur.
- Så jeg mener, at vi også på byggeområdet har iagttaget Rådets anbefalinger i vores arbejde.

Transport

- Som det andet fokusområde peger Danmarks Vækstråd på transport, som bidrager med 21 procent af den samlede danske CO₂-udledning. Det er derfor et område med store udfordringer i forhold til at få nedbragt CO₂-udledningen.
- Som vi så af Infrastrukturkommissionens rapport fra januar, er der en tydelig sammenhæng mellem økonomisk vækst og vækst i trafikken.
- Det gælder ikke kun i Danmark, men i hele verden.

- Derfor er der også et stort globalt markedspotentiale i at finde effektive løsninger på afkoblingen mellem væksten i transporten og CO₂ udledningen.
- Regeringen vil i den forbindelse tage en række initiativer.
- Som den første danske regering nogensinde vil vi udarbejde en klimaplan på transportområdet, som kan medføre et fald i transportsektorens udledning af CO₂. Det skal bl.a. ske ved at investere i den kollektive trafik, gennem skærpede krav til brændstoffer og udvikling af nye teknologier.
- Samtidig etableres der med energiaftalen en forsøgsordning for elbiler, og det er aftalt, at vi ser nærmere på plug-in-hybrid biler, når teknologien er markedsklar.

Regionalt samarbejde

- Lad mig endelig for så vidt angår Rådets anbefalinger om regionalt samarbejde slå fast, at mange af de initiativer, der i de kommende år skal gennemføres, skal gennemføres i et tæt samspil med erhvervsliv, videninstitutioner samt regionale og kommunale aktører.
- Både for at nå de mål, vi har sat os på energi- og klimoområdet og for at realisere det erhvervsmæssige potentiale på området.
- Det er også tanken bag de regionale partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling, som regeringen indgik med de regionale vækstfora sidste år – at sikre sammen-

hæng mellem regeringens indsats og de forskellige regionale initiativer.

- Energiområdet er et indsatsområde i alle de regionale partnerskabsaftaler.
- Og generelt er der stort fokus på det erhvervsmæssige potentiale på energiområdet både regionalt og lokalt.
- De nye regionale erhvervsudviklingsstrategier og handlingsplaner som vækstforaene har udarbejdet, indeholder tilsammen mere end 40 konkrete initiativer, der skal fremme udviklingen af energieffektive løsninger. Det er positivt.
- Rådet anbefaler, at vi afsætter statslige midler til medfinansiering af særligt perspektivrige, tværregionale satsninger inden for vedvarende energi og energieffektive løsninger. Det er jeg meget positiv overfor inden for den ramme, vi har på finansloven til medfinansiering af strukturfondsmidler, så vi får fremmet det tværregionale samarbejde.
- Derudover har mit ministerium allerede arrangeret en række møder med vækstforaene for at etablere et samarbejde om koordinering af indsatsen frem mod klimatopmødet i 2009.
- Endelig vil jeg benytte lejligheden til at oplyse om Danmarks Eksportråds aftaler med de regionale væksthuse. Her vil Danmarks Eksportråd via de nye regionale væksthuse tilbyde vejledning om eksportfremme og internationalisering til iværksættere og mindre virksomheder.

Afslutning

- Lad mig runde af.
- Jeg har nu nævnt nogle af de mange initiativer, vi fra regeringens side arbejder med og hvordan Vækstrådets anbefalinger er iagttaget i dette arbejde og i energiaftalen.
- Det er afgørende, at vi får udnyttet det store, globale markedspotentiale på energiområdet til gavn for vækst og erhvervsudvikling i hele landet.
- Det skal vi fortsat have for øje, når vi udmønter energiaftalen.
- Her vil jeg understrege, at det er en opgave, regeringen ikke kan løfte alene.
- Vi vil i videst muligt omfang samarbejde med erhvervslivet, regionerne, kommunerne og organisationerne.
- Med de ord vil jeg runde af og åbne for spørgsmål.